

אביטרה נפלאות

מעובד מתוך שיעורים והתוועדויות של הרב יצחק גינזבורג שליט"א

בס"ד, מטות - מסעי תשפ"ג, גיליון 37

הגדר הטובה: חינוך לקדושה

המכונה **הכנעה-הבדלה-המתקה**. אנחנו צריכים להכניע את חלקי האגו שלנו, שגורמים לנו לפתח יחס לא מתוקן לנושא החינוך לקדושה; **להתבדל** מן ההתמודדות ולהיפתח אל מרחבי ההזדמנויות לעשות טוב שקיימים מחוץ לזירה המסוימת הזו; ולבסוף **להמתיק** סוד עם חבר או יועץ, כדי לשוחח על הקושי ועל דרכי ההתמודדות אִתּו.

אחרי שעברנו את התהליך הזה של **הכנעה-הבדלה-המתקה**, נוכל לתת אותו במתנה גם לילדים או לתלמידים שלנו. באופן הזה נוכל לבנות אצלם את **הגדרות** המתאימות בנפש - שהן **ההגדרות** הברורות של ההלכות בענייני שמירת הברית וצניעות; נוכל להסביר להם שהיצרים שהם פוגשים אינם האויב שלהם, אלא כוחות-חיים שעתידיים להוליד הרבה ברכה; ונוכל לסלק מדעתם תפיסות שגויות ביחס לנפילות שהם פוגשים.

בגיליון 4, **"געגועים לברית"**, עסקנו בהתמודדות ישירה עם נפילות ואתגרים. בגיליון הזה אנחנו מבקשים לבנות את ה"גדר", את היחס הנפשי הנכון לכלל הסוגייה, עוד לפני הנפילות - קודם כול אצלנו, המחנכים וההורים, ולאחר מכן אצל המחונכים. שנזכה לבנות גדר טובה!

לפעמים נדמה שהורים ומחנכים נדרשים להכריע בדילמה בלתי אפשרית: מצד אחד הרצון לחנך את הילדים לחיי תורה וקדושה מרוממים, ומצד שני הרצון לפתח בהם את כוחות הנפש הטבעיים והאנושיים הפשוטים. הלא נפש בריאה היא המסד הטוב ביותר לעבודת ה' פוריה.

ההתלבטות הזו מופיעה במלוא עוזה בסוגיית החינוך לקדושה ולשמירת הברית. נדמה שככל שנטה את הכף לכיוון חינוך קפדני לצניעות ולקדושת הברית, ניאלץ לוותר לשם כך על האנושיות הטבעית והפשוטה של הנער או הנערה; ולעומת זאת, אם החינוך שלנו מייקר את האיזון הנפשי של המחונך, לכאורה מוטל עלינו לפתח אדישות מסוימת כלפי עולם שמירת הברית והצניעות.

בעלון הפעם נלמד שיש דרך שלישית. אפשר לחנך לשמירת ההלכה והידורי החסידות, גם בענייני קדושה, ובד בבד לא להתפשר על בניין הנפש במלוא כוחותיה ובריאותה. אפשר לחנך לשאוף להיות אלוקי, בלי לוותר על הברכה שבאנושיות. לשם כך אנחנו, ההורים והמחנכים, צריכים לעבור את תהליך התיקון שגילה הבעל שם טוב,



להשלמת הנושא - אביטרה נפלאות גיליון 4
'געגועים לברית'. bit.ly/VANI_vaera_82

מעובד מתוך חוברת **נפלאות** היוצאת בכל שבוע ומופצת בכל רחבי הארץ. להצטרפות - ראו בגב הגיליון

ג	ל	ע	י	נ	י
ו	א	ב	י	ט	ה
נ	פ	ל	א	ו	ת
מ	ת	ו	ר	ת	ך

"גדר ערווה" - לבנות גדר בנפש

אם היא באה על חשבון השפיות האנושית והנפשית; ואילו הכיוון השני הוא **הכרעה אנושית** טוטלית, גם אם היא באה תוך ויתור על רגישות רוחנית גבוהה. החסידות מלמדת כי צריך להיות עובדי ה' בצורה טוטלית בלי לוותר על אנושיות כנה ואמיתית. יתר על כן, בחירה ב'צד האלוקי' ורגישות רוחנית גבוהה אינן בהכרח עיסוק אובססיבי בתחום.

בכל נושא ההתמודדות עם היצרים קיים מתח מובנה, ובתור הורים ומחנכים אנו עומדים לעתים נבוכים מולו. מדובר בכוחות-החיים החזקים ביותר, בפרט בשנות הנעורים, הנוגעים לעצם הקיום. למרות זאת, הדרישה ה'דתית' היא להתנזר מהם. בפרט בדורנו, שבו גיל הנישואין אינו תואם את גיל ההתפתחות הטבעי, המתח גדול עוד יותר.

משום כך, עלינו למצוא דרך שבה אנו נאמנים לדרישות הרוחניות הגבוהות, אך מתוך מרגוע נפשי.

חז"ל רואים את אחת ההדרכות הבסיסיות בנושא בפסוק "קדשים תהיו", ומסבירים: "הוו פרושים מן העריות, שכל מקום שאתה מוצא **גדר ערווה** אתה מוצא קדושה".

כדי לבנות אישיות בריאה צריכים להציב גדרות לעיסוק ביצר – לתחום אותו לחלקים ברורים של האישיות ולהשאיר חלקים אחרים חופשיים ממנו

כאן ישנה דילמה:

כיוון אחד להתמודדות עם המתח הזה הוא להניח על השולחן את היצרים החזקים ולהדגיש את הדרישה האלוקית להתגבר ולהתעלות מעליהם, לצד חיזוק ועידוד במקרה של נפילה, חלילה. ככל שהעולם הופך למתיירני יותר ויותר, כך נדבר על ההתמודדות, נדריך לקדושה ונילחם בכל כוחנו כדי שילדינו יצלחו את התקופה הקשה בגבורה, בקדושה ובטהרה.

כיוון הפוך להתמודדות הוא פשוט להתעלם:

במקרים רבים ההתמודדות עם היצרים גורמת לייאוש ולעצבות. המתח הגדול והכישלונות המלווים אותה עלולים להביא לאובססיה לא בריאה בכל היחס לשמירת הברית. כדי לשמור על שפיות נפשית, יש המבקשים להנמיך את הציפיות, להתייחס אל היצר כמשהו טבעי ואנושי, 'כולם עוברים את זה', ולא לעשות עניין מהנפילות.

כל אחד מהכיוונים הוא הכרעה לצד מסוים:

הכיוון הראשון הוא **הכרעה אלוקית** טוטלית, גם

מהי אותה "**גדר ערווה**"?

באופן פשוט נראה שהכוונה להצבת גדרות חיצוניות, בפני המתירנות והפריצות. אולם בעומק, את הגדר שעליה דיברו חז"ל עלינו לבנות **בתוך הנפש**.

היצר המיני נוטה להשתלט על הנפש כולה, וכתמונת-מראה כך עלולה גם להיראות ההתמודדות אתו. כדי לבנות אישיות בריאה צריכים להציב גדרות ליצר ולעיסוק בו – לתחום אותו לחלקים ברורים של האישיות ולהשאיר חלקים אחרים חופשיים ממנו.

איך בונים את הגדר הזו בתוך הנפש?

המלה "גדר" בעצמה מלמדת אותנו: **גדירת** הערווה היא בעצם **הגדרה** נכונה ובהירה של האיסורים בנושא שמירת הברית. לא להותיר את הנושא מעורפל, אלא ברור כשאר מצוות התורה, חלק ממכלול שלם של תורת חיים. באופן הזה, לא כל החיים יסבבו סביב שמירת הברית, וגם נפילה חלילה לא תתפוס את מרחב-הנפש כולו.

לסיכום: בחינוך לשמירת הברית ישנם שני קטבים - מודעות לדרישות האלוקיות

ועיסוק מוגבר בנושא, מול הנמכת הציפיות וחיים אנושיים-טבעיים.

החסידות מלמדת לאחוז בשניהם: לעבוד את ה' באופן מוחלט יחד עם אנושיות כנה.

הדרך לכך היא הגדרת האיסור ותחימתו למקום מוגדר בנפש.

התייחסות רגועה

מעצמנו, ללמוד, להתפלל, לשמוח ולעשות המון טוב בעולם.

עד כה, היחס הישיר אל הדאגה הסתכם בשתיקה ובבניית מצע נפשי בריא. בשלב **ההמתקה** אנו מתמודדים אתה ישירות באמצעות דיבור – ממתיקים שיח עם יועץ, מדריך או חבר טוב, המסייעים לנו להעניק לה ביטוי, לחשוף אותה ולתקנה ואף לזהות את הברכה הצפונה בה.

חינוך לשמירת הברית

גם בחינוך לשמירת הברית, מודל הכנעה-הבדלה-המתקה יעזור לנו:

הדבר החשוב מכל הוא רוגע נפשי. כאשר המחנך עצמו מבוהל ודואג, אף אם הדאגה נראית כאכפתיות, הוא רק מגדיל את ממדי הבעיה. לעתים המניעים לדאגה הם מקומות לא מתוקנים שלנו, המחנכים או ההורים – יכול להיות שלא תיקנו בשלמות את היחס שלנו לפגם הברית (ומי יכול לומר שתיקן אותו בשלמות?), או מחמת גאווה שלילית כי 'לא ייתכן שזה קורה אצלי'. כך אנו עלולים לרצות לפתור את הבעיה כאן ועכשיו, 'לשפוך' על הנער את כל הידע שצברנו בנושא, ללא השקט והרוגע הנפשי שלהם אנו והנערים זקוקים כל-כך.

משום כך, עלינו לבנות יחס רגוע לעניין. להיות **בהכנעה** – להתמלא בענוה, לעשות עבודה עצמית ולקבל את המציאות כפי שהיא, לא להגדיל את הבעיות אלא להתייחס לעניין בכנות. בוודאי שאל לנו להשליך על התלמיד את הפחדים שלנו מהנושא.

לאחר מכן, בשלב **ההבדלה** מסיחים את הדעת ולא דנים בנושא. עלינו להתרכז בעשייה חיובית, בלימוד התורה ובקיום המצוות מתוך שמחה ומנוחת הנפש. גם אם עולה שאלה מצד התלמידים, עלינו להסביר להם בנחת כי עדיף להסיח את הדעת מהנושא לדברים טובים ומשמחים – להעמקת הקשר עם ה' מחד, וליציאה מעצמנו לעיסוק בטובת זולתנו מאידך.

היכולת להגדיר את האיסור ולתחום אותו במקום מוגדר בנפש, תלויה, במידה רבה מאוד, ביחס הנפשי הנכון שלנו, המחנכים, אליו. עוד הרבה לפני ה**דיבור** על הנושא בפועל, יש הרבה מה ללמוד על ה**שתיקה** שלפניו. אין זו שתיקה של התעלמות, אלא בנייה של היחס הנכון שעל גביו מופיע הדיבור.

הכנעה-הבדלה-המתקה

אחד החידושים הכי מרכזיים של הבעל שם טוב, הוא התהליך של **הכנעה-הבדלה-המתקה**. החידוש בתהליך הזה הוא העובדה שרק בשלב השלישי והאחרון אנו ניגשים להתמודד ישירות עם הבעיה, בעוד בשני השלבים הראשונים אנו בונים את היחס אליה. התהליך היסודי הזה זכה להסברים ויישומים רבים. כאן נסביר אותו בקצרה באחד האופנים:

כאשר דאגה מסוימת מאיימת עלינו, הצעד הראשון הוא לקיחת הדברים בפרופורציה נכונה. לשם כך אנו זקוקים ל**הכנעה** – הבנה כי התמקדנו בעצמנו יתר על המידה וייחסנו עודף חשיבות לבעיה. בחריפות, צריך להבין ש'אני לא כל כך חשוב, וממילא גם הבעיות שלי לא כל כך חשובות'. כזה אני, בעל

תהליך זה בונה יחס נפשי מאוזן לשמירת הברית, יחד עם שמירה על רגישות רוחנית גבוהה ובלתי-מתפשרת

חסרונות ובעיות שאתם אוכל להתמודד רק בעזרת ה' – 'בכל יום יצרו של אדם מתגבר עליו להחטיאו, ואלמלא ה' עוזרו אין יכול לו'. שלב הכנעה קריטי, מפני שהוא משיב את הבעיה לממדיה הטבעיים ומאפשר בהמשך שחרור נפשי.

שלב ה**הבדלה** הוא היכולת להסיח את הדעת, להיבדל מהדאגה ולהפסיק להזדהות איתה. ה'התנפחות' של הבעיה הדאגה ושיתקה את התנהלות החיים השוטפת, וכעת אנו מבינים כי יש לנו חיים עשירים מלבדה – אנו מסוגלים לצאת

מקום ברור לשמירת הברית ולא מתעלמים ממנה, אך חיינו אינם סובבים כולם סביב הנושא וה'פחד' מפגמו.

כמובן, במקרים שבהם נדרשת התערבות מיידית, "לאפרושי מאיסורא" בלשון חז"ל, עלינו לדבר גלויות ולא להתעלם. אך גם במקרים אלו, הדיבור צריך להיעשות מתוך יישוב הדעת.

לאחר שאנו והתלמיד רגועים ונינוחים, בא שלב **ההמתקה**, היכולת לדבר. כעת נצליח למצוא את האופן הנכון לדבר על שמירת הברית ולזהות זמנים מתאימים להדרכה בנושא.

תהליך זה בונה יחס נפשי מאוזן לשמירת הברית, יחד עם שמירה על רגישות רוחנית גבוהה ובלתי-מתפשרת. כשאנו יכולים לא לדבר על הנושא, ממקום בריא, נצליח גם לדבר עליו נכון – אנו נותנים

לסיכום: מודל הכנעה-הבדלה-המתקה מלמד את המחנך כיצד לבנות יחס נפשי רגוע לשמירת הברית: עליו להיכנע ולקבל את המציאות, להתמקד בדברים הטובים ולאחר מכן ליזום שיחה נינוחה על הנושא.

תחנה שלישית

מבט מאוזן

הסימנים הנוגעים לעניין ב'קיצור שלחן ערוך' (ועם הנערות את ההלכות הנוגעות אליהן, כמו הלכות צניעות ושמירת העיניים והמחשבה); ובחסידות – את הקטעים הנוגעים לכך בספר התניא.

בכלל, חשוב להקנות לנערים מבט מאוזן: עלינו להסביר כי בשלב זה ממוקדים ב"סור מרע" ובהימנעות מהאיסור, אולם היעד העיתי הוא ה"עשה טוב" – ההכרה שבסופו של דבר ה' נתן לנו את כוחות-החיים הללו, כדי שבזמן הנכון יבואו לידי שימוש בחתונה ובהעמדת דורות ישרים ומבורכים.

גם היחס לבת המגיעה לגיל ההתבגרות צריך להיות ענייני ורגוע. עלינו להסביר בפשטות שהשינויים הפיזיולוגיים שהיא חווה הם "דרך נשים" שה' יתברך טבע באישה על מנת שתזכה להרבה ילדים.

עלינו לחדד כי ישנם דברים שנתפסים כפגם גדול אך אינם כאלו, כמו ראיית קרי באונס-שינה – חז"ל אומרים "אל יהרהר אדם ביום ויבוא לידי טומאה בלילה", אך כאשר אדם שומר את מחשבתו ביום, אין בראיית קרי שום חטא (שיחות הר"ן), ואף מוסבר שזו רק הפרשת פסולת מהגוף (שבילי אמונה, נתיב רביעי, שביל שלישי).

וביחס לנפילות – אין צורך להתעסק בהן יותר

לאחר בניית היחס הנפשי הנכון, כיצד מדברים עם הנערים על העניין?

הכוח לדבר בצורה בהירה טמון בתורה, המגיעה ממבטו האלוקי של ה', ובכל הנוגע ליצרים ולדחפים – משוחררת מהמתח האנושי הטבעי. משום כך, חשוב ללמוד את חלקי התורה הרלוונטיים עם הילדים, כדי לבנות מבט מדויק ולא 'רגשי' על העניין. במהלך הלימוד, ישנה נטייה, מתוך לחץ לא מתקן, לדלג או ללמוד במהירות את המקורות

כדאי להכיר ולהסביר את דברי הרבי הרש"ב מליובאוויטש בספר 'תורת שלום' שמי שאיננו מתמודד עם פגם הברית "מפסיד חוש בחסידות"

המתייחסים ליצר. האמת היא שלימוד עם הילדים, אם הוא נעשה כמו שצריך, הופך להיות חלק מהשפה הפשוטה והיומיומית, על חלקיו הנוגעים לענייני הקדושה.

למעשה, עלינו ללמוד עם הנערים את הפסוקים בתורה העוסקים בפירוש בעניין – חטא ער ואונן ודיני בעל קרי בפרשת מצורע; בהלכה – את

הכלל הגדול הוא היחס הבריא שלנו המחנכים. ככל שנבנה אותנו, כך הדיבור הנכון יבוא כמעט בצורה טבעית, בהקשרים נכונים וכחלק מלימוד התורה. גם במקרים הדורשים את התערבותנו המיידית, היחס הזה יעזור לנו לתת מענה טוב ביישוב הדעת.

מדי. כדאי להכיר ולהסביר את דברי הרבי הרש"ב מליובאוויטש בספר 'תורת שלום' שמי שאיננו מתמודד עם פגם הברית "מפסיד חוש בחסידות". הניסיונות והמשרבים, דווקא בתחום כל כך קיומי, יביאו בסופו של דבר לעומק אחר בעבודת ה'.

לסיכום: הדרך הטובה לדבר על הנערים היא לימוד חלקי התורה, ההלכה והחסידות הנוגעים לעניין. התורה בונה מבט מאוזן ולא מבוהל בנושא. ככל שנבנה את היחס הבריא והתורני לנושא, כך הדיבור יבוא באופן טבעי.

תחנה רביעית

חינוך לצניעות

יותר ממה שהיא מושפעת מהסברה מפורשת. למעשה, בעוד לגדולים מגדירים בפירוט את האיסור, 'זה אסור לעשות', לקטנים נוהגים לומר 'זה לא צנוע', בלי הסברים מפורטים. החדרת הצניעות כאחד היסודות החשובים בחיים, עוד לפני שהילד

מעבר לכל האמור, חשוב לזכור שהחינוך בנושא מתחיל הרבה לפני גיל ההתבגרות, ביצירת אקלים של צניעות בבית:

כיצד מחנכים לצניעות?

צניעות היא מושג צנוע השייך למקומות העמוקים ביותר בנפש. איננו רק מה שאנו מכירים על עצמנו. יש בתוכנו מקום סודי ועמוק, שאפילו אנו עצמנו איננו מכירים. זהו המקום הצנוע והמכוסה ביותר בתוכנו, 'עצם הנפש' שלנו, שאותו אי אפשר לחשוף. הצניעות העמוקה הזו משפיעה על הצניעות המעשית – חשיפת מקומות נסתרים בגופנו או היחשפות לתכנים לא-צנועים מקלקלת את הסוד של נשמתנו.

כשמבינים זאת אפשר בהחלט לחנך לצניעות בלי להסביר יותר מדי – זהו באמת מקום עמוק ולא מוסבר, אך חשוב ביותר. מאותה סיבה עצמה, צניעות – עוד יותר מדברים אחרים – מושפעת מהאקלים

יש בתוכנו מקום סודי ועמוק, שאפילו אנו עצמנו איננו מכירים. זהו המקום הצנוע והמכוסה ביותר בתוכנו, 'עצם הנפש'

מבין אותו בדיוק, תעזור רבות בהתמודדות עם פיתויי גיל ההתבגרות.

עמוק מכך הוא לא **מה אנו אומרים** כהורים אלא **כיצד אנו חיים**. היסוד שהכול עומד עליו הוא התנהגות ההורים בינם לבין עצמם. כאשר אנו חיים בצניעות, אף מבלי שהילדים מודעים לכך, אנו יוצרים אקלים של קדושה בביתנו, מה שמשפיע על נפש הילדים יותר מכול.

לסיכום: חינוך לשמירת הברית מתחיל לפני כן בחינוך לצניעות – הן בהחדרתה לילדים והן בחיי צניעות של ההורים עצמם.

מעובד מתוך נפלאות אחרי מות-קדושים תשפ"ג
bit.ly/NI_acharei-mot_83



פירוש 'פגם הברית'

מה פירוש המושג 'פגם הברית'?
מהו כאן הפגם?

מקודשת זו. איך נדע אל מה אדם מקושר? הבעל שם טוב אומר ש"במקום מחשבתו של אדם שם הוא נמצא" והיכן שהברית נמצאת שם אתה נמצא. פגם הברית הוא שמחשבתו של אדם נמצאת במקום טמא.

(מגילתין נפלאות ויחי תשע"ט)

מענה: מהותה של ברית היא התקשרות למעלה מטעם ודעת. לכל יהודי יש ברית כזו עם הקב"ה, אהבה שאינה תלויה בדבר, והפגם פוגם בברית

לימוד הגורם להרהורים לא טובים

מה לענות לתלמיד שטוען שלימוד תורה בתחומים מסוימים גורם לו להרהורים לא טובים?

התקנה היא גם לבחורים? התשובה היא שאם יש תקנה מחייבת ומוחלטת של הרבי - צריך ללמוד. ואם יש הרהורים הם מ"נורא עלילה על בני אדם". יש שוני בין לימוד לבין הדרכת הרבי ב'מבצעים' לבחור שהתלונן על פגיעה בשמירת העיניים. בנוגע ל'מבצעים' התברר שאותו בחור עדיין לא בשל להיות משפיע ברחובה של עיר. אך בלימוד התורה הבחור מחויב גם כעת, ואדרבא - זהו עניינו העיקרי.

מענה: כשבחור ישיבה שאל את הרבי על כך שהציאה למבצעים פוגעת לו בשמירת העיניים וגורמת לו להרהורים, הרבי ענה שאכן אותו בחור לא יצא למבצעים. מה בנוגע ללימוד תורה, אם משהו בא ושואל האם ללמוד עניינים כאלה המופיעים במסכתות גדה כתובות וגם בחומש? בלימוד תורה ישנן שתי מצוות - מצוות "ידיעת התורה" ומצוות "וְהִגִּיתָ בוּ יוֹמָם וְלַיְלָה". גדר מצוות "וְהִגִּיתָ בוּ יוֹמָם וְלַיְלָה" הוא שצריך שתוך כדי הלימוד (בפה) הראש יהיה מלא רק מדברי התורה. "וְהִגִּיתָ בוּ" - בלבד - עם כל קדושת התורה. כאשר הלימוד בפועל מביא להרהורין בשישן מתבטלת בכך מצוות "וְהִגִּיתָ", לכן ההנהגה בפשטות היא שמחכים עד החתונה.

ידוע הסיפור על אברך שהתלונן באוזני אדמו"ר האמצעי שכאשר הוא חוזר על מאמרי חסידות בכישרון והשומעים מתפעלים הדבר גורם לו לישות. אדמו"ר האמצעי השיב לו 'תהיה בצל, וחסידות תחזור'. כלומר, למרות שאמירת דברי התורה כהוראת הרבי גורמת לך נזקים עליך להמשיך בכך, כמבואר בחסידות על גדר החסיד - "חסיד שורפן", שמעדיף את טובת הזולת אף כשהיא מזיקה לו. כשיש ציווי מהרבי לעשות משהו, אף שנדמה שהוא גורם נזק לחסיד, הרבי 'לוקח על כתפיו' את הנזק הזה, ובנידון דידן את פגם הברית שנגרם-לכאורה מהלימוד.

אמנם, לפעמים מתבטלת מצוות "וְהִגִּיתָ בוּ יוֹמָם וְלַיְלָה" כדי לזכות למצוות "ידיעת התורה". ידוע שהמשיח נולד בכל מיני דרכים עקלקלות, דרך זיווגים לא כשרים וכיו"ב - ככה נמשכת נשמתו, מנפלאות תמים דעים. לפעמים, לימוד תורה שמביא להרהורים רעים גם מובן על דרך אותו עניין - "נִזְרָא עֲלֵיָהּ עַל בְּנֵי אָדָם", שלימוד שאדם מחויב בו וצריך להביא אותו לשלמות ידיעת התורה גורם לו להרהורים.

המקור לכך, ולכך שהרבי הוא שמגלה לתלמידיו שדברי התורה מרוממים וטהורים מפגם הברית ולוקח עליהם אחריות, נמצא במסכת ברכות על טבילת עזרא לדברי תורה: "רבי יהודה בן בתירא היה אומר: אין דברי תורה מקבלין טומאה, שנאמר: 'הלא כה דברי כאש נאם ה'". מה אש אינו מקבל טומאה, אף דברי תורה אינן מקבלין טומאה".

אותה שאלה עולה בנוגע לתקנה של הרבי ללמוד רמב"ם יומי ולסיים את כל ההלכות בכל שנה (או שלוש שנים), אז מהי ההדרכה במקרה כזה בנוגע ללימוד נושאים שבצניעות? וכאן

(מגילתין נפלאות האזינו-סוכות-שמח"ת תש"פ)



אש קודש

רבי חיים מטשרנוביץ

הבתים היו בנויים מעץ, וערים שלמות יכלו לעלות בעשן תוך זמן קצר. הבטחה כזו הייתה פיתוי חזק, והקהילה התחייבה לשמור על תקנת הרב.

אכן, כל זמן כהונתו של ה"באר מים חיים",

במשך שנים רבות, לא פרצה שרפה בטשרנוביץ. גם לאחר פטירתו, כל עוד נשמרה התקנה, הייתה העיר מוגנת מן האש, ולמעשה ההבטחה התקיימה במשך כשבעים שנה.

עברו השנים וקם דור חדש, והנה התחדש ה"מנהג" לערוך מסיבה עם ריקודים מעורבים. למחרת, פרצה שרפה עזה בעיר, והרבה בתים עלו בלהבות...

הרב הקדוש רבי חיים טירר מטשרנוביץ היה תלמיד של רבי יחיאל מיכל מזלוטשוב, וכיהן שנים רבות כרב העיר טשרנוביץ (כיום באוקראינה).

בסוף ימיו עלה לארץ ישראל, ובדרכו התעכב ושימש ברבנות בערים בוטושן וקיישיב. הגיע לארץ בשנת תקע"ג וקבע את מושבו בצפת. נפטר בכ"ז כסלו תקע"ח וציון קברו ידוע עד היום בבית העלמין בצפת.

ספריו של רבי חיים כתובים בסגנון מיוחד רווי דבקות והתלהבות והם התפשטו והתחבבו מאוד. מפורסם ספרו על התורה "באר מים חיים", וכן ידועים ספריו "סידורו של שבת" ו"שער התפילה".



מתברר שאין חדש

תחת השמש, וגם בעיירה הישנה היו יהודים מכל הסוגים, יראי שמים יותר או פחות... הקשר בין שרפה לפריצת גדרי הצניעות עולה מדברי חז"ל "איש ואשה, זכו - שכינה ביניהם. לא זכו - אש אוכלתם", שכן האותיות המשותפות בשמות **איש ואשה** הן **אש** והאותיות המיוחדות הן **ייה** הרומזות להשראת השכינה. יצר המין הוא אש, 'מתח גבוה' של משיכה ותשוקה, וכאשר האש איננה קדושה היא מתפרצת ושורפת את "הבית היהודי", חלילה.

כדי למנוע את השרפה, יש לחנך לאש קודש, ולהראות דוגמה אישית של בית יהודי שבו שורה השכינה.

מסופר כי כאשר הגיע רבי חיים, בעל ה"באר מים חיים", לעיר טשרנוביץ לשמש שם כרב, מצא פרצה גדולה מאוד בגדרי הקדושה: בכל שבת, בבית הכנסת המרכזי של טשרנוביץ, רקדו גברים ונשים יחד בתוך בית הכנסת וקראו לכך "עונג שבת"...

כבר בשבת הראשונה דרש רבי חיים מתושבי העיירה: מיניתם אותי לרב הקהילה, אם כך מעכשיו המנהג הרע הזה בטל! באו ראשי הקהילה והתאוננו: איך אפשר לבטל את ה"עונג שבת" לקהילה שלמה? כששמע את הטענות לבש רבי חיים פנים רציניות, והבטיח: "אם תסכימו לבטל את המנהג הזה, לא תהיה שרפה בעיר".

השרפות היו מכת מדינה באותה תקופה.

העלון 'אביטה נפלאות' – מעובד מתוך שיעורים שהתפרסמו בחוברת נפלאות. מדי שבוע יוצאת לאור חוברת נפלאות בת עשרות עמודים, המכילה סיכומים טריים של שיעורים והתוועדויות מהתקופה האחרונה, מאת הרב יצחק גינזבורג שליט"א.

נפלאות

שיעורי תורה והתוועדויות חסידיות מהרב יצחק גינזבורג שליט"א

הסכּוּץ כחוכרת 'נפלאות':

❑ בחוברת 'המכללה התורנית' משורטט רעיון-מבנה שפתחנו לפני כמה עשורים, בו הנושאים שלומדים בעולם האקדמי מאורגנים לפי הסדר של הספירות. חושבים על בנית מסלול שילמדו בו את הבסיס של כל הנושאים שיש כאן. הרעיון שאחרי ארבע שנות לימודי תואר ראשון אדם יכיר את הבסיס של הנושאים הללו עם חיבור לקבלה וחסידות, עם המבנה לפי הספירות ועם הבנה מה הדברים אומרים גם במישור הפיזי וגם ברוחניות.

❑ היכולת לדמיין או לחשוב, לצייר במח שלי תסריט מסוים, היא הבינה של כח הדם. הכוונה שהדם עצמו, הדם הגשמי, נושא איתו את הכח הרוחני הזה. אם הדם הוא טהור – הדמיונות שלך יהיו טהורים. אם לא – לא.

[מתוך השיעור 'סוד הדם']

❑ בפיזיקה יש תופעות-מקומיות ותופעות-לא-מקומיות. עם כל הקשר שלנו לארץ ישראל, תופעה-מקומית, צריכים לעשות שליחות בכל מקום בעולם, תופעה-לא-מקומית.

[מתוך השיעור 'שליחות לא מקומית']



חפשו את חוברת נפלאות
בבית הכנסת שלכם! לא מצאתם?

מעוניינים להפיץ את חוברות נפלאות
המודפסות במקום מגורכם?
הצטרפו כעת: bit.ly/form-ge
itiel@pnimi.org.il | 052-4295164



לקבלת גליון נפלאות בדוא"ל
זרו קשר כעת:
bit.ly/news_niflaot
דוא"ל: itiel@pnimi.org.il

